

De Stemming van 23 oktober 2016

Ook nu zien we vrijwel geen verschuivingen Alleen daalt de PVV 1 zetel en staat nu gelijk met de VVD (27). VNL gaat weer naar 2 zetels. Bij de andere partijen zien we - wederom- geen verschuivingen.

zetels	TK2012	21-08 2016	16-10 2016	23-10 2016	Versch in 1 week	Versch in 8 weken	Versch met TK2012
VVD	41	24	27	27		3	-14
PvdA	38	9	10	10		1	-28
PVV	15	35	28	27	-1	-8	12
SP	15	15	13	13		-2	-2
CDA	13	17	17	17			4
D66	12	13	15	15		2	3
ChristenUnie	5	6	6	6			1
GroenLinks	4	16	15	15		-1	11
SGP	3	3	3	3			
Partij voor de Dieren	2	4	4	4			2
50PLUS	2	6	9	9		3	7
VNL		0	1	2	1	2	2
DENK		2	2	2			2
Totaal	150	150	150	150			
VVD+PvdA	79	33	37	37		4	-42
VVD+CDA+D66+PvdA	104	63	69	69		6	-35
VVD+CDA+D66+GroenLinks	70	70	74	74		4	4
VVD+CDA+D66+SP	81	69	72	72		3	-9
VVD+CDA+SP+GroenLinks	73	72	72	72			-1

Op de volgende wijze hebben we de voorkeuren van de Nederlanders gemeten ten aanzien van de samenstelling van het volgende kabinet en de volgende premier. Per partij en premie kandidaat (de lijsttrekkers van de grotere partijen) is gevraagd of men die al dan niet in de regering wil of als premier. Men mocht ook aangeven "maakt me niet uit". Door alleen naar de "wel" en "niet" antwoorden te kijken is een goede indruk te krijgen van de wensen van de Nederlanders, verdeeld naar het huidige stemgedrag.

Eerst komt het overzicht van het saldo tussen "wel" en "niet". Daarna de scores van "wel" en "niet" per partij en uitgesplitst naar het huidige kiesgedrag.

De enige partij met een positief saldo tussen "wel" en "niet" is het CDA. 35% wil deze partij wel in de volgende regering en 26% niet. Saldo is +9%. Dat is vooral te danken aan de relatief hoge score onder de VVD-kiezers (+49%). Ook bij de 50PLUS-kiezers scoort het CDA positief (+23%). Daarnaast scoort het CDA met -13% bij de PVV-kiezers positiever dan de VVD met -30%.

De volgende drie partijen zijn de D66 (-3%), VVD (-7%) en GroenLinks (-10%). D66 doet het goed bij de kiezers van GroenLinks, VVD en PvdA. Maar door de lage score bij de PVV-kiezers (-73%) scoort D66 per saldo net negatief. De VVD scoort alleen positief onder CDA- en D66-kiezers. Bij de kiezers van SP en GroenLinks is de score heel negatief. GroenLinks scoort positief bij PvdA-, SP- en D66-kiezers. Maar slecht bij kiezers van PVV en VVD.

Bij de overige partijen zien we dat de positieve scores beperkt blijven en de negatieve scores bij kiezers van diverse partijen hoog. De SP doet het van die groep nog het beste (-15%). De score van de PVV is -31%. Ook onder de VVD-kiezers is er een hoog negatief saldo (-68%).

Dus als het aan de kiezers ligt zijn de grootste voorkeuren voor VVD, CDA en D66 in de regering. Kijken we vervolgens naar de wensen van de kiezers van die drie partijen voor de vierde partij dan zien we bij de VVD-kiezers geen enkele score hoger dan -27%. Bij de CDA-kiezers zien we alleen bij de ChristenUnie nog een positieve score (+16%). En bij D66-kiezers nog positieve scores voor GroenLinks en PvdA. Maar die beide partijen doen het vrij slecht bij de kiezers van de VVD en het CDA.

De grote vraag zal zijn welke combinatie van 4 partijen (zonder de PVV) op 15 maart meer dan 75 zetels haalt. In de huidige peiling is dat geen enkele combinatie. Mocht er slechts een combinatie zijn dan is de kans groot dat die combinatie de regering zal vormen.

Kunt u per partij aangeven of u die wel of niet in de volgende regering wilt hebben? (Saldo Wel-Niet)

Saldo wel-niet in de regering	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
CDA	9%	-13%	46%	98%	5%	-19%	-29%	-22%	23%
D66	-3%	-73%	37%	-3%	97%	37%	-16%	51%	-33%
VVD	-7%	-30%	99%	34%	20%	-22%	-82%	-64%	-19%
GroenLinks	-10%	-75%	-55%	-34%	34%	60%	45%	98%	-28%
SP	-15%	-10%	-85%	-55%	-50%	2%	91%	19%	2%
PvdA	-25%	-86%	-36%	-40%	25%	90%	-30%	39%	-53%
ChristenUnie	-25%	-44%	-27%	16%	-40%	-14%	-39%	-19%	-48%
PVV	-31%	96%	-68%	-71%	-92%	-92%	-63%	-95%	-8%
50PLUS	-33%	1%	-61%	-59%	-66%	-68%	-1%	-62%	92%
PvdDieren	-35%	-29%	-76%	-84%	-50%	-51%	13%	12%	-46%
SGP	-50%	-38%	-48%	-14%	-79%	-77%	-78%	-89%	-55%

- zie voor de uitsplitsingen de volgende pagina.

Kunt u per partij aangeven of u die wel of niet in de volgende regering wilt hebben.

Verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
VVD Wel	35%	23%	99%	52%	39%	21%	2%	9%	29%
VVD Niet	42%	53%	0%	18%	19%	43%	84%	73%	48%
PvdA wel	25%	2%	12%	15%	40%	91%	22%	54%	15%
PvdA niet	50%	88%	48%	55%	15%	1%	52%	15%	68%
PVV wel	29%	97%	9%	7%	1%	2%	12%	2%	32%
PVV niet	60%	1%	77%	78%	93%	94%	75%	97%	40%
SP Wel	31%	32%	2%	12%	13%	31%	95%	45%	43%
SP niet	46%	42%	87%	67%	63%	29%	4%	26%	41%
CDA wel	35%	24%	54%	98%	25%	20%	15%	15%	41%
CDA niet	26%	37%	8%	0%	20%	39%	44%	37%	18%
D66 Wel	36%	6%	55%	28%	97%	46%	26%	63%	20%
D66 niet	39%	79%	18%	31%	0%	9%	42%	12%	53%
ChristenUnie wel	20%	13%	17%	37%	11%	20%	11%	21%	13%
ChristenUnie niet	45%	57%	44%	21%	51%	34%	50%	40%	61%
SGP wel	13%	16%	11%	22%	1%	4%	3%	2%	13%
SGP niet	63%	54%	59%	36%	80%	81%	81%	91%	68%
GroenLinks wel	34%	6%	12%	14%	51%	68%	57%	98%	25%
GroenLinks niet	44%	81%	67%	48%	17%	8%	12%	0%	53%
PvdDieren wel	19%	21%	4%	2%	9%	8%	37%	38%	12%
PvdDieren niet	54%	50%	80%	86%	59%	59%	24%	26%	58%
50PLUS wel	19%	32%	9%	9%	7%	6%	25%	7%	92%
50PLUS niet	52%	31%	70%	68%	73%	74%	26%	69%	0%

Bij de lijsttrekkers van de 7 partijen die het hoogst staan in onze peiling hebben we dezelfde procedure toegepast. Dan valt op dat geen enkele kandidaat een positief saldo heeft. Rutte staat dan nog het hoogst met de score van -15%. Alleen bij kiezers van D66 en CDA zien we een positieve score. Opvallend is de negatieve score bij PVV-kiezers (-60%).

Dan volgen Pechtold en Buma (met resp. -22% en -23%). Pechtold scoort alleen nog een positief saldo bij de PvdA-kiezers, maar een heel negatief saldo bij PVV-kiezers (-76%).

Asscher en Klaver scoren allebei -32%. Bij Asscher komt dat mede doordat de score van de PvdA-kiezers zich over hem en Samsom verdelen. Asscher scoort dan alleen nog positief bij de GroenLinks kiezers. Klaver scoort alleen nog positief onder de SP-kiezers. Maar hij doet het slecht onder de kiezers van PVV, VVD en CDA.

Wilders en Samsom scoren het slechtst. Beiden laten veel sterk negatieve scores zien onder de kiezers van de meeste partijen.

Interessant aan deze tabel is dat zich vooralsnog ten opzichte van Rutte geen andere kandidaat zich manifesteert als een duidelijk alternatief die door kiezers van meerdere partijen wordt gezien. Bij vorige verkiezingen ontstond de tweestrijd doorgaans pas kort voor de verkiezingen (na het eerste debat). Maar het zou mij niet verbazen als bij deze verkiezingen het aandeel strategische stemmers beduidend lager zal zijn dan bij de vorige verkiezing (toen bijna 25% van partij van eerste voorkeur switchte naar VVD of PvdA om de strijd om de grootste partij te worden te beïnvloeden).

Kunt u per lijsttrekker van de grotere partijen aangeven of u die wel of niet in de volgende regering wilt hebben.

Saldo wel-niet premier	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Rutte	-15%	-60%	96%	10%	22%	-7%	-82%	-57%	-34%
Pechtold	-22%	-76%	-17%	-31%	87%	9%	-28%	22%	-62%
Buma	-23%	-40%	-35%	79%	-28%	-57%	-36%	-45%	-19%
Asscher	-32%	-72%	-42%	-42%	-4%	52%	-32%	10%	-47%
Klaver	-32%	-74%	-69%	-54%	-9%	-12%	7%	70%	-56%
Roemer	-38%	-36%	-89%	-76%	-57%	-56%	80%	-28%	-37%
Wilders	-56%	78%	-83%	-89%	-93%	-94%	-71%	-98%	-42%
Samsom	-60%	-90%	-77%	-71%	-34%	40%	-61%	-16%	-89%

- zie voor de uitsplitsingen de volgende pagina.

Kunt u per lijsttrekker van de grotere partijen aangeven of u die wel of niet in de volgende regering wilt hebben.

Verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Rutte Wel	33%	12%	96%	40%	44%	33%	4%	14%	21%
Rutte Niet	48%	72%	0%	30%	22%	40%	86%	71%	55%
Wilders wel	17%	83%	4%	2%	2%	1%	7%	0%	16%
Wilders niet	73%	5%	87%	91%	95%	95%	78%	98%	58%
Samsom wel	11%	3%	4%	5%	17%	58%	9%	29%	2%
Samsom niet	71%	93%	81%	76%	51%	18%	70%	45%	91%
Asscher wel	30%	9%	22%	24%	47%	89%	27%	42%	20%
Asscher niet	43%	75%	46%	47%	21%	6%	41%	19%	49%
Roemer wel	20%	18%	1%	5%	11%	11%	83%	23%	16%
Roemer niet	58%	54%	90%	81%	68%	67%	3%	51%	53%
Buma wel	23%	14%	16%	83%	13%	10%	14%	11%	19%
Buma niet	46%	54%	51%	4%	41%	67%	50%	56%	38%
Pechtold wel	27%	6%	23%	17%	88%	34%	23%	42%	9%
Pechtold niet	49%	82%	40%	48%	1%	25%	51%	20%	71%
Klaver wel	23%	6%	5%	10%	34%	32%	38%	77%	11%
Klaver niet	55%	80%	74%	64%	43%	44%	31%	7%	67%

Ten slotte zijn er twee vragen gesteld over het al dan niet ratificeren van het verdrag met de Oekraïne. Als er geen concessie vanuit Brussel komen dan vindt 30% dat we wel moeten ratificeren en 50% niet. Kiezers van PvdA, D66 en GroenLinks zijn dan het meeste voor. De kiezers van de VVD zeer verdeeld. Kiezers van PVV, SP en 50PLUS het sterkste tegen. (Dit komt overeen met het patroon van het stemgedrag tijdens het referendum).

Mocht tegemoet worden gekomen aan wensen van Nederland om een aantal extra zekerheden dan vindt 44% dat Nederland moet ratificeren en 37% niet. Met name zien we dan onder de VVD-kiezers een duidelijke stijging van de voorstanders. (van 39% naar 60%).

Vindt u dat als er geen concessies worden gedaan dat de Nederlandse regering dit verdrag wel of niet moet ratificeren?

Saldo wel-niet premier	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Wel ratificeren	30%	11%	39%	39%	50%	56%	16%	47%	14%
Niet ratificeren	50%	78%	37%	43%	30%	19%	62%	30%	64%
Weet niet/geen antwoord	20%	11%	25%	17%	20%	25%	22%	23%	22%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Stel dat er in Brussel een aantal bezwaren uit Nederland als extra vermeldingen worden toegevoegd. Vindt u dan dat de Nederlandse regering dit verdrag zou moeten ratificeren

Saldo wel-niet premier	Allen	Huidig stemgedrag							
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLnks	50Plus
Ja	44%	11%	60%	55%	75%	73%	25%	58%	28%
Nee	37%	75%	17%	31%	11%	11%	49%	21%	44%
Weet niet/geen antwoord	19%	14%	23%	13%	14%	17%	26%	20%	28%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%